Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы №2 Қарауылкелді орта мектебі
Мектепалды О «а» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 1 – 5 сәуір 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	**Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	**Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру**	**Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.**	**Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.**	**Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.**	**Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту**
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	***«Құрымдалған ойын» «Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.***	***«Құрымдалған ойын» «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.***	***«Құрымдалған ойын» «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі.***	***«Құрымдалған ойын» «Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндай алады.***	***«Құрымдалған ойын» Бақша да ма,бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады.***
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 11**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	**«Психомоторлық жаттығу» Көздерінді ашыңдар, Кірпіктерінді көтеріңдер. Беттерінді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң**	**«Психомоторлық жаттығу» «Күлімдеген күн» Күн күлімдеп нұр төкті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сақтап кеңесті, Кел,қосылып айтайық бір-бірімізге..**	**«Психомоторлық жаттығу» «Табиғатпен үндестік» Шеңбер бойлап жүреміз, Әр гүлге көңіл бөлеміз. Сұлулық пен махаббатты Сезініп өмір сүреміз.**	**«Психомоторлық жаттығу»** ***«Біз әдепті баламыз»*** **Әдеп сақтап әманда, Әрбір адал адамға. Жасасаң бір қамқорлық,**	**«Психомоторлық жаттығу» Көңілденіп күлеміп, Бақытты боп жүремін. Бәрін біліп алатын, Мен ақылды баламын.**

	жіберіңдер.			**Қайтарады саған да.**	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту **Міндеті** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Балаларды ертегіні рөлдерге бөліп сахналату арқылы әртістік қабілеттерін дамыту. -Күшік пен мысық ертегісін есімізге түсірейік. –Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық (атрибуттарын кигізу). Марғау мысықтың баласы екенін түсіндіреді. Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал». Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады.	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** -Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну **Мақсаты** сөйлем туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды**: сөйлемді дұрыс құрайды. **Түсінеді**: қарама-қарсы сөздерді, сөйлем нені білдіретінін түсінеді. **Қолданады**: берілген буындарды қолданып сөз құрайды. **«Кім шапшаң сөйлем құрайды?» дидактикалық ойыны** Педагог суреттері көрсетеді (көбелек, көлік, тарақ, кітап, қоян т.б.). Балалар суретке байланысты 2–3 сөзден тұратын сөйлем құрайды. Сөйлемдегі бірінші, екінші, үшінші сөздерді ретімен атауға тапсырма береді. Ғажайып сәт. Балалар қуыршақ Айсұлу бізге ішіне тапсырмалар салынған хатқалта беріп жіберіпті, хатқалтаны ашып, тапсырмаларын орындайық.	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу **Мақсаты** сөйлем сызба туралы түсіндіру **Күтілетін нәтиже: Жасайды** : сөйлем сызбасын анықтайды, сызады. **Түсінеді**: сөз дыбыстан, сөзден сөйлем құралатынын түсінеді. **Қолданады**: сөйлем құрады Сызбамен жұмыс Сөйлемдегі сөздерді тіктөртбұрыштармен белгілейміз. Әр сөздің арасына арақашықтық қалдырамыз. Сөйлемнің сызбасының басындағы тіктөртбұрыштың бірінші сызығы биігірек болады. Педагог тақтаға сызып көрсетеді. Сөйлемде қанша сөз болса, сонша тіктөртбұрыштың арасына бірдей арақашықтық қалдырылады. Соңынан нүкте қойылады. Балалардан түсінгендерін сұрау. 1. Сөз неден жасалады? 2. Сөздің сызбасы немен белгіленеді? 3. Сөйлем сызбасы қалай сызылады? 5. Дыбыс сызбасы немен белгіленеді? «Сөйлемді толықтыр» дидактикалық ойыны Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сөйлемін өз ойларымен жалғастыру керек. Бәрін жасап қоятын (ол кім?) – (пысық). Тышқанның жауы – (мысық). Әжем ірді – (ұршық). Шәуілдеп үрді – (күшік). Ең қу аң – (түлкі).	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті**: сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру **Мақсаты** «Сөйлем», «Сөйлемнің сызбасы» деген ұғымдарды бекіту **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды**: сөйлемді жалғастырады, сурет мазмұнына байланысты сөйлем құрайды. **Түсінеді**: сөйлемнің аяқталған ойды білдіретінін түсінеді. **Қолданады**: сөздердің жалпы атауын атайды. **«Сөйлемді жалғастыр» дидактикалық ойыны** – Балалар, мен сөйлемнің басын бастап айтамын, сендер мағынасына қарай аяқтайсыңдар. Ойын	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **Мақсаты ертегіні мазмұндау арқылы театр мәдениетіне баулу.** Суретте жиналған аңдарды ата. Арыстан аңдарды не үшін жинады? Аңдар арыстанның сұрағына қалай жауап берді? Көктемнің сәні не? Ойынды ортаға сал. 2. Қай суреттер көктемнің сәні дегенге сәйкес келеді? Белгіле. Педагог ертегіні сахналауды ұсынады. Бала сиқырлы қоржыннан қай аңның суретін алса, сол аңның қимылын көрсетіп, сөзін айтады. Басқа балалар көрермен болады

		«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға жұлдызша беріп отырады. – -та буынынан басталатын сөздер ойландар. – Тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, таңқы, тау, тауық, таутеке, тазы,тамызық, таға, тақылдақ, таң т.б. – -ба буынынан басталатын сөздер ойландар. – Балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақбақ, бақыр, Бағжан, байғазы, байлық, базар, Базаргүл, балшық т.б. – -са буынынан басталатын сөздер ойландар. – Сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, сан т.б.		шарты: педагог сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек. Мысалы: Педагог: Балалар: Балалар бақта жүгірді. Атам шалғымен шөп шапты. Анам сиыр сауды. Ағаштың түбі – қалың қар. Аю қыста ұйықтайды. Малдар жайлауда жайылды. Балалар доп ойнады. Үсен мәшинені жуды	

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Торғайларп мен мысық»

Сюжеті-рөлдік ойын Тақырыбы : «Хайуанбақ » Мақсаты: Ойын сюжетіне байланысты бірнеше топшаларға бөлініп,ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу дағдысын қалыптастыру . Хайуанбақ жұмыскерлелерінің еңбектерін ,негізгі мамандықтарды түсініп: хайуанбақ директорын , мал дәрігері ,жол сілтеуші ,асхана жұмыскерлері ,топжорықшы аңдарға қызмет етудің негізгі жұмысымен таныстыру . Жағдаят: Хауанбаққа билет алу; Хайуанбақ жоспарымен танысу,жол жүру көлігін таңдау ; Хауанбаққа топ жорық, жануарларды тамақтандыруды қадағалау, жинастыру;Дем алыс аланы. Орман тұрғындары сырқаттанып қалды . Дәрігер Айболитқа хат жолдау, дәрігер Айболтын жолындағы кедергілер , Аңдардың сауығуы. Тәрбиешінің іс-әрекеті: Хайуанбақ директоры рөлінде аңдарға қорек керектігін,қамауды жөндеп,мал дәрігерін шақыруды ескереді, Балаларға дәрі-дәрмек жинап дәрігер Айболитқа хат жазуға көмектеседі Балалардың іс-әректі: хайуанбақ бойынша топжорық жүргізіп хайуанатар жайында әңгімелейді . Күзетші қамауларды тексеріп,келушілерге аңдарға қорек беруге	*Сюжеті-рөлдік ойын* Тақырыбы : «Сақтау қызметі» *(қайталау)* Мақсаты : Әлуметтік шығармашылық орта қалыптастыру ,ойынын сюжетіне байланысты топтарға бөлініп,ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу әдетін қалыптастыру .Сақтау қызметкерлерінің жұмыстары,олардың күтпеген жағдай туғанда қажетілігі жайында түсінігін молайту .Балалардың сөйлеу тілін дамыту . Жағдаят: Дабыл бойынша шақыру; Жағдай болған жерді қарап,сақтау қызметкерлерін бірнеше топтарға бөлу; Арнайы техникалық құрал жабдықты пайдалану; Жазғырылғандарды құтқару Алғашы медециналық көмек көрсету ; Жағдай болған жерге керекті жабдықтарды жеткізу ; Тәрбиешінің іс-әрекеті: ТЖМ басшысы рөлінде жағдай болған жерге шығар алдында арнайы құрал-жабдықты естеріне түсіртіп,арнайы үйретілген иттермен бағыттаушыларды,жедел жәрдемді шақырады . Балалардың іс-әректі: Сақтау қызметі диспетчер сызба бойынша жағдай боған жерде жанатын қызыл оттшаларды бақылап ,желі бойынша , қандай сақтау қыдметінің жұмыс атқаратынын қадағалайды ТЖМ әр түрлі жағдайдда ,әр уақыта ауа райы болжамына да қарамай қызмет көрсетеді,адамдарды табу үшін иттермен жұмыс істейді . Арнайы техника жүргізушісі зардап шекендері тамақ ,киімен қамтамасыз етеді .Өртен сақтандыру қызметі өртті болдырмайды .Жедел жәрдем науқасттың шақыру бойынша қызмет көрсетеді Фотоға түсірушілер ТЖМ мен жағдай болған жерді фотаға түсіреді.	*Сюжеті-рөлдік ойын* Тақырыбы : «Мұражай» *(қайталау)* Мақсаты : Балаларды өз бетерінше рөлдерге бөлініп әрекет ету әдетін қалыптастыру.Ойында қоғамдық өмірдің көріністерін, мәдениеті ортада ұстамдылықты көрсете білу ,бір-біріне мейрімен қарауға үйретіп . Ойын барысында әңгімелесіп,сұрақ қоя білуге ,өз іс-әрекетерін көрсете білуге үйрету. Жағдаят: Мұражайға баруға дайындалу ; Жол сілтемелерді қарау; Мұражайды таңдау; Экспозицияларды хаттау; Топ жорық ; Жаңалау шеберханасы. Тәрбиешінің іс-әрекеті: Мұражай директоры рөлінде мұражай мен жұмыскерлерді басқарады. Балалардың іс-әректі: Кассир билетерді сатады жолсілтемелерді үлестіреді , Мұражай жұмыскерлері экспонатарды таңдап паспортар жасайды , экспозицияны хаттайды ю Суретшілер мұражайдың ашылу жарнамасын жасап, Өңдеушілер ескі экспонатарды жөндейді Топ жорықшы мұражай бойынша келушілерді сүймелдеп экспонатар жайында әңгімелейді Келушілер билеттер сатып алып,бағдарламамен танысып ,экспонатарды қарап сұрақ Дүнгіршек жұмысшысы фотосуреттер,открыткалармен өнер альбомдарын

болмайтындығын ескереді ,хайуанбақты күзетеді Жұмыскерлер жұмыс күнінің аяғында аңдармен мейірімді сөйлесіп,дәрумендер береді ,Кассир билеттер мен жол сілтемелерді сатып хайуанбақта жаңа аңдар пайда болғанын ескереді Дәрігер Айболит аңдар жаңбырдан кейін сырқатанып қалғанын естіп көмекке келеді,жолда кедергілер кездеседі жаңбырдан соң көл тасыпты ,айналып кліп көмек көрсетеді.Аңдар суығады . 	Өрт сөндіруші 		сатады .Жүргізушілер экспонатарды әліп ,көлікті кадағалайды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қоршаған орта **Міндеті: -** Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту **Мақсаты :** қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы білімдерін кеңейту. **Күтілетін нәтиже:** • мақалдардың мағынасын ашады, қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы тапсырмаларды орындайды/**жасайды;** • салт-дәстүрлердің маңызын; ата-бабаларымыздан қалған салт-дәстүрді құрметтеуді **түсінеді;** • салт-дәстүрлеріміз туралы алған білімін өзінің жас ерекшелігіне сай күнделікті өмірде **қолданады**	**Математика негіздері** **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету **Мақсаты** қоршаған ортадан геометриялық пішіндегі заттарды табуды қалыптсатыру. . **Күтілетін нәтижелер: меңгереді**: геометриялық денелердің: текше, шар, цилиндр атауларын; **түсінеді**: геометриялық пішіндер мен денелердің айырмашылығын; **қолданады**: геометриялық пішіндерді қоршаған ортадан таба алуды; санауды, кеңістікте бағдарлауды **Ортаны модельдеу** Тақтада геометриялық фигуралардан бейнеленген ағаштар суреті	**Математика негіздері** **Міндеті:** Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үйрету **Мақсаты** қоршаған ортадан геометриялық пішіндегі заттарды табуды қалыптсатыру. **Күтілетін нәтижелер: меңгереді:** геометриялық денелердің: текше, шар, цилиндр атауларын; **түсінеді**: геометриялық пішіндер мен денелердің айырмашылығын; **қолданады**: геометриялық пішіндерді қоршаған ортадан таба алуды; санауды, кеңістікте бағдарлауды **Шағын топпен жұмыс** 5-кестені пайдаланып «Затты тап» ойынын ойнайды. Балалар санамақ арқылы топтарға бөлінеді, топтарда талқылап, геометриялық денелерге ұқсайтын заттарды атайды. Әрбір дұрыс жауап үшін фишка алады. Жинақтағы геометриялық денелерді кезек-кезек	**Математика негіздері** **Міндеті:** Нүктелерді, өрнектерді салуға үйрету **Мақсаты** Нүктелерді, өрнектерді салуға үйрету Аз қимылдайтын ойын «Сиқырлы қозғалыстар» Ойынды бөлмеде де, далада да өткізуге болады. Еденге ұяшықтарды сызады немесе оларды арқаннан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейді және т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұяшықтарға қояды. Жоғарғы және төменгі жағын шартты түрде	**Қоршаған орта** **Міндеті: -** Қазақ халқының киіз үйінің маңыздылығын, оның құрылысы мен ішкі жабдықтарын білу **Мақсаты**балаларға жайлау, киіз үйдің құрылысы және оның ішкі жиһаздары туралы мәлімет беру **Күтілетін нәтиже:** • жайлау, қазақ киіз үйінің құрылысы және ішкі жиһаздары туралы тапсырмаларды орындайды/**жасайды;** • киіз үй көшіп-қону үшін ыңғайлы болғандықтан, оны пайдаланғанын **түсінеді;** • сұрақтарға жауап беру, әңгімелей білу дағдыларын күнделікті

	Суреттерге назар аудару. – Мына суретте жаңадан туған нәрестені бесікке бөлеп жатыр. Бұл – қазақ халқының ежелден келе жатқан «бесікке бөлеу» дәстүрі. Суреттен тағы нені байқауға болады? – Баланы анасы бесікке бөлеп жатыр, аналар «бесік жырын» айтып тұр. Анасы кішкентай баланы бесікке бөлеп, ұйықтату үшін, «бесік жырын» айтады. Сендердің аналарың ұйықтатар алдында қандай бесік жырын айтады? «Бесікке бөлеу» ойыны Балалар өздері білетін «Бесік жырын» айтады. – «Бесікке бөлеу» кішкентай бала үшін өте маңызды. Баланың сымбатты, денесі түзу болып өсуі үшін, ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген. – Келесі суретте не бейнеленген? «Тұсаукесер» дәстүрі бейнеленген. Ұлттық киімдегі кішкентай бала, апа оның тұсауын кесіп жатыр. Жасы үлкен әжей «шашу» шашып жатыр. Бесікте жатқан бала өсті, қаз-қаз басып жүре бастады. «Енді көп құламай тез жүріп кетсін», – деп, баланың тұсауын кеседі. «Адал, шыншыл бала болсын», – деп, тұсауын «ала жіппен» кеседі. Қазақ халқында «Біреудің ала жібін аттама» деген мәтел бар. Ол «Ешқашан өтірік айтпай, ұрлық жасамай, үлгілі, өнегелі азамат болып өссін» дегенді білдіреді.	ілінген, педагогтің үстелінде көлемді фигуралардан ғимараттар салынған. Геометриялық пішіндер елінде ағаштар да ерекше пішінге ие. – Ағаштардың суреттеріне қараңдар. Қандай геометриялық пішіндерді көріп тұрсыңдар? Суреттерге қарап, өздеріне белгілі пішіндерді атайды. – Балалар, мына бұйымдарға қараңдар (көлемді фигуралардың мұнаралары). Олар қандай пішіндерден жасалған? Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды. бұйымдарға қарайды, фигураларды атайды. Өз бұйымдарыңды құрастырыңдар. Бүгінгі оқу қызметінде қандай пішіндермен жұмыс істейміз? (геометриялық денелер) Балалар өз бұйымдарын құрастырады.	көрсетіп, қандай заттардың оларға ұқсайтыны (осындай пішінге ие) туралы сұрайды. Фишкаларды ең көп жинаған топ жеңімпаз атанады. Жұмыс дәптері Педагог дәптердегі 1-тапсырманы қарап, оны өздігінен орындауды ұсынады. - Бұл заттар қандай геометриялық денелерге ұқсайды? Әр топтан бір «артық» затты табады, қоршап сызады. Оның пішінін атайды. Қалған топтағы заттардың пішінін анықтайды.	белгілейді. Тапсырманы осы балалардың қолына береді және қалған балалар тексере алатындай етіп тақтаға іліп қояды. Бала маршрутта көрсетілгендей қадамдар жасайды. Егер бала дұрыс қозғалса, бүкіл топ қолын шапалақтайды. Нүктелерді, өрнектерді салдырту	өмірде **қолданады.** «Жайлау» тақырыбында демонстрациялық материалдардағы суретпен жұмыс. Жайлау – жазғы қоныс. Жайлауды суы мол, шөбі шүйгін, маса-сона, шыбын-шіркейі аз жерлерден таңдайды. Қазір де малшылар жазғы жайылымды жайлау ретінде пайдаланады, жайлауға көшеді. Қой, түйе, сиыр жайлауға шығарылады. Ата-бабаларымыз киіз үй көшіп-қону үшін ыңғайлы болғандықтан, оны пайдаланған. Қазір де малшылар киіз үйді пайдаланады. Енді киіз үй және оның бөлшектерімен танысайық. Киіз үй – тарихымыздағы ең алғашқы сәулеттік құрылыс. Көшіп қонуға ыңғайлы, жер сілкінісіне төтеп беретін ең қолайлы баспана. Киіз үйдің жалпы салмағы жиһаздарымен қосқанда 300–400 келіге жуық. Бұл салмақты бір түйе еркін көтере алады. Кереге, шаңырақ, уық, сырқырлауық – киіз үйдің негізгі бөлшектері. Соның ішінде кереге киіз үйдің негізгі қаңқасы болып есептеледі. Ол талдан, жіңішке қайыңнан жасалады. Қазақ халқы ерте кезден бастап мал

					бағып, өсірумен шұғылданған, сондықтан көшіп-қонып өмір сүрген. Әр жылдың ерекшелігіне қарай малды көбейтіп ұстауға жағдай жасаған. Жайлауды да таңдап, шөбі мен суы мол жерге барып қонған. Қысқы қыстауды өзен жағасына қамыс өскен, таулы қыраттар және орманды, мал боран соққан кезде ылғал таба алатын, қар астындағы шөпті тұяғымен аршып жеуге ыңғайлы жерге орналастыратын. Қазақтар өздерінің көшіп-қонуына аса жауапкершілікпен қараған

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер» **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. "Алыптар" мен "қуғыншымын" қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, "ергежейлілер" жүгіреді. **Ұсыныс:** Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады. 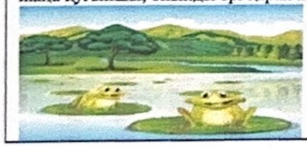	 	 	**Ойын: « Көбелектер бақалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу. **Ойын барысы:** Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады. **Ұсыныс:** ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойынаушылар катысады, тәрбиеші де катысады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қазақ тілі **Міндеті:** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету **Мақсаты** өз іс-әрекеттерін айта алуға үйрету Арман мен Сәуле диалог жүргізеді. – Сәуле, сен таңертең не істейсің? – Мен таңертең тұрамын. – Таң-ер-тең- н тұ-ұ-ұ-ра-мын. Таңертең тұрамын (айнамен жұмыс). – Бе-ті-і-ім-ді-і-і жуа-мын – бетімді жуамын. – Ті-с-і-і-ім-ді-і-і та-за-лай-мын – тісімді тазалаймын. – Ша-шым-ды та-рай-мын – шашымды тараймын. – Жат-ты- ғу жа-сай-мын - жаттығу жасаймын. – Ки-і-м-і-і-м-д-і-і-і ки-е-мі-і-і-н – киімімді киемін. – Содан кейін анаммен балабақшаға барамын. Балалар қуыршақтардың (педагогтің) соңынан сөздер мен сөйлемдерді қайталайды. Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Үлестірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады. Таңертең ... (тұрамын). Бетімді ... (жуамын). Тісімді ... (тазалаймын).	**Қазақ тілі** **Міндеті -** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру **Мақсаты** сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, ұлттық ыдыстардың атауымен таныстыру **Ойын: «Сиқырлы қоржын».** (Ішінде кесе, қасық, тәрелке). Балалар таныс заттарды атайды, сұрақтарға жауап береді. Қандай кесе? Неше кесе? Түсі қандай? Қандай қасық? Қандай тәрелке? (Үлкен, кішкентай). Қоржынның екінші жағынан ұлттық ыдыстарды алып, жаңа сөздермен таныстыру, ұлттық ыдыстар туралы қысқаша мағлұмат беру. – Мынау – торсық. – Мынау не? (Жеке-жеке «торсық» сөзін дұрыс айтып жаттығып, естеріне сақтайды). – Торсық теріден жасалады. – Торсық неден жасалады? – Торсық теріден жасалады. – Мынау – тостаған. – Мынау не? – Мынау – тостаған. – Мынау қандай тостаған? (Үлкен, кішкентай). – Тостағанмен қымыз, айран ішеді. – Тостағанмен не ішеді? – Тостағанмен қымыз, айран ішеді. – Тостаған ағаштан жасалған. – Тостаған неден жасалған? – Тостаған ағаштан жасалған. – Мынау – ожау. – Мынау не? – Мынау – ожау. – Мынау – ұлттық ыдыстар. – Мыналар – нелер? – Мынау – ұлттық ыдыстар. Балалар сөздерді және сөйлемдерді тыңдап, қайталайды. – Тостаған, торсық сөздеріндегі бірінші дыбыс қандай? «Т» дыбысынан басталатын сөздер айтыңдаршы. (Табақ, тауық, тәрелке, тышқан, түлкі, Қима материалдармен жұмыс. Сөздерді бекітуге ойын: «Менде, сенде...». Балалар алдарындағы суреттерін атап, көршісінде ненің суреті екенін сұрайды. Мысалы: **Менде тостаған. Сенде не?**	**Сөйлеуді дамыту** **Міндеті: -** Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру **Мақсаты** . Ертегіні мазмұны бойынша әңгімелету. **Ертегі:** «Қасқыр мен түлкі» (Педагог «Қасқыр мен түлкі» ертегісін оқып береді. Мазмұнын айтып түсіндіреді. Сонан соң ұл балаларға қасқырдың, қыздарға түлкінің сөзін қайталауды ұсынады). Ертеде бір Қасқыр мен Түлкі дос болыпты. Екеуі келе жатып жол үстінен бір кесек ет көреді. Екеуінің де жегісі келіпті. Қасқыр Түлкіге: –Сен жей ғой, досым, – депті. Түлкі арсаландап: –Менің аузым ораза ғой, сен-ақ жей ғой, – депті. Қасқыр етті жейін деп тұмсығын соза бергенде мойнын қақпан қауып алып, ет ұшып кетіпті. Түлкі етті қағып алып жеп қойыпты. Қасқыр: –Ей, досым-ау, сенің аузың ораза емес пе еді? – десе, Түлкі: –Оразам сенің мойныңа түсті ғой, – деп зыта жөнеліпті	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу **Мақсаты ертегіні мазмұнды арқылы театр мәдениетіне баулу.** **Ол ертегі «Көктемнің сәні» деп аталады.** Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі кейіпкерлерін салыстырып сипаттайды. Ертегінің өлеңнен айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Балаларға ертегіні толық оқып беріп, мазмұнын түсіндіреді Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: – Ертегі қалай аталады? Ертегі не туралы? – Арыстан аңдарды не үшін шақырды? – Қандай аңдар жиналды? – Арыстан қандай сұрақ қойды? – Аңдар не деп жауап берді? – Елік дұрыс айтты ма? Көктемнің сәні деген – гүлдер, көбелектер, алғашқы ұшып келген құстар, күннің жылуы, мөлдір су, көкмайса шөп.	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Міндеті:** – Ою-өрнек элементтерін дұрыс орналастыра білуге үйрету, сурет салу іс-әрекеті арқылы бас киімдерді әшекейлеу - Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік -Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру - Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру **Мақсаты** сәукеленің суретінсалу,мүсіндеу,жапсыру,құрастыру **Топтық жұмыс**

Үзіліс: «. Секіруге арналған ойындар «Кесіртке»ойыны

Артикулыциялық жаттығулар:
Балықтар
Кіп-кішкентай балықтар өзенде жүзеді,
Үп-үлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сүңгу оңай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менің ұйқым келіп тұр»- деп,
Ал төртіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрақтандырады, қол белсендігін, икемділігін арттырады.

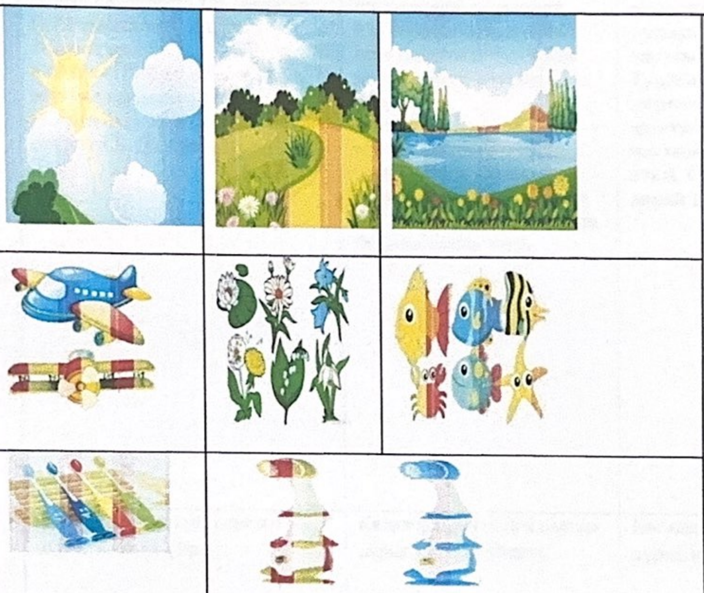

Ойын: «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»
Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру
Жасы: 5-6 жас аралығы
Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тактада. Қорапта ұшақтың, құстар түрлері, балық түрлері, аңдар түрлері қатырма қағаздан жасалған.
Ойын барысы: Тақтаға бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынын анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшақ жоғарыда-аспанда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Дене шынықтыру **Міндеті: -** Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу **Мақсаты** Көлбеу тақтайға жүгіріп шығу, түсу, биіктегі салмақ түсіру, тірелу	**Музыка** **Міндеті: -** Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырату қабілетін дамыт **Мақсаты** Балалардың қазақтың ұлттық ойынына деген қызығушылықтарын арттыру	**Дене шынықтыру** **Міндеті:.** Допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату **Мақсаты -** Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз денесін басқаруды, арқаннан ұстап салбырап тұруды,ептілік,	**Дене шынықтыру** **Міндеті: -** Допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу **Мақсаты** Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз денесін басқаруды, арқаннан ұстап салбырап тұруды,ептілік, өз бетімен әрекет ету,	**Музыка** **Міндеті -** Ұлттық билердің элементтерін орындау, музыка сипатын би қимылдарында беру. **Мақсаты** Балалардың қазақтың ұлттық ойынына деген

	нүктесінде тепе-теңдік сақтауға дағдыландыру **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аңшылар мен қояндар» Қозғалып бара жатқан нысананы «ату» кезіндегі қауіпсіздік ережелерін еске салады. Ойыншылар «аңшылар» мен «қояндарға» бөлінеді. «Аңшылар» сызықтың сыртына тұрады, ал «қояндар» сызықтардың ортасына тұрады. «Аңшылар» доппен «қояндарды» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» қояндар ойыннан шығады. Барлық қояндарды атып алған соң командалар орнын ауыстырады**	: Музыка тыңдау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса) Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) «Көктем» (Д. Гусинцев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Аюлар биі» (Е. Тиличеева) Билер: «Қамажай» х.ә. (өңдеген Н. Меңдіғалиев) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» қазақтың х.ә. (өңдеген Б. Дәлденбай)	өз бетімен әрекет ету, күштілікті дамыту. . **Текшелер мен сырық (ұзын ағаштармен) орындалатын негізгі қимылдарды орындау. Қауіпсіздік ережелерін еске саламыз: бір-біріне қарама-қарсы жүруге болмайды. Секірулер: сырықты жалғыз аяқпен секіріп, ілгері қарай айналып жүру. Секіргенде аяқтың басымен итеріліп, аяқтың басына қайта түсу.**	күштілікті дамыту. **«Ең сақ кім екен?» Текшелерге көтеріп қойылған сырықтардың астынан түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өту. Түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өтеді. Сырықтың биіктігіне қарай тиімді әдісті таңдайды.**	қызығушылықтарын арттыру **: Музыка тыңдау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса) Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) «Көктем» (Д. Гусинцев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Аюлар биі» (Е. Тиличеева) Билер: «Қамажай» х.ә. (өңдеген Н. Меңдіғалиев) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» қазақтың х.ә. (өңдеген Б. Дәлденбай**
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №3** **Бақылау: Мойыл бұтасын бақылау** *Мақсаты:* — Бұталар туралы білімдерін молайту; — Бақылай, зерттей білу қабілеттерін дамыту;	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №4** **Бақылау: Тастарды бақылау** *Мақсаты: тастардың әртүрлілігімен және олардың қасиеттерімен таныстыру.* *Бақылау барысы* Балабақша ауласындағы ойын алаңындағы бір ағаштың түбіне	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №5** **Бақылау: Бұлттарды бақылау** **Мақсаты**: *өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға деген қызығушылықтарын*	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №6** **Бақылау: Желді бақылау** *Мақсаты:* *- жел туралы түсініктерін бекіту;* *- жел түрлерін есте сақтау.* *Бақылау барысы* Тәрбиеші балаларға жұмбақ	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №7** **Бақылау: Сутоғанды бақылау** *Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.* *Бақылау барысы* Күн өткен сайын көктем

	— Табиғатты аялауға, қорғауға тәрбиелеу. *Бақылау барысы* **Тәрбиеші әңгімесі:** Мойыл әрі дәрілік, әрі сәндік өсімдік. Мойыл гүлдеген кезде әдемілігімен көздің жауын алып, хош иісі мұрыныңды жарады. Мойыл мамыр, маусым айларында гүлдейді, ал, жемісі тамыз, қыркүйек айларында піседі. Қоңыр күзде мойылдың жемістері өте дәмді болады. Жаңа піскен жидектерінен қант қосып тәтті сусындар мен кисельдер жасайды. Сол сияқты мойыл жидектерінің емдік қасиеті де өте жоғары. Одан жасалған дәрілермен іш ауруларын, көз ауруларын, безгек ауруларын емдейді. Сондықтан да мойылды кеспей, сындырмай сақтаған жөн. Мойыл гүлдері өте әдемі болғанмен, оның гүл шоғын көп етіп алсаңыз басыңыз ауырады, егер өте қызықсаңыз, бұтасын сындырмай ғана, екі-үш гүлін пышақпен кесіп алып, суға салып қойсаңыз, сол да жеткілікті болады. Мойылды өзіңіз де сындырмаңыз, өзгеге де жол бермеңіз. Балаларға сұрақтар ♦ Мойыл ағашы қай уақытта гүлдейді? ♦ Мойылдың жемістері қай уақытта піседі? ♦ Мойыл жидектерінен не жасайды? ♦ Мойылдың басқа қандай қасиеті бар? ♦ Бұл ағашты не үшін сақтауымыз керек? **Еңбек** Үлкендерге ағаш отырғызуға көмектесу. *Мақсаты: ағаш отырғызу және оны өсіруге деген ынталарын ояту,*	әртүрлі тастар салынған қапшықты тығу. Қапшық тығылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әңгіме өткізу. Тастар әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдасы өте көп. Сұрақтар: *Тастардың қандай түрлерін білесіңдер? *Асыл тастарды не үшін пайдаланады? *Жәй тастарды қай жерде, не үшін пайдаланады? *Гранит, мрамор тастарды көрген жерлерің бар ма, оларды не үшін пайдаланады? Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді. *Балабақша ауласында, ғимарат құрлысында тастар бар ма? **Зерттеу жұмысы** Балабақша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастарды тауып, жинау. **Еңбек** Ұжымдық жұмыс, балабақша аумағын тазалау. *Мақсаты:ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге,бастаған істі аяқтауға, біткен іске қуануға тәрбиелеу.*	*арттыру.* *Бақылау барысы.* *Көркем сөз. «Бұлт»* *Ө. Ақыпбекұлы* *Бұлттың қайда тұрағы?* *Біле алмадым мұны әлі.* *Білерім көк аспанның,* *Бұлт-көшпелі бұлағы.* Тәрбиеші сұрақтары. ♦Бұлт дегеніміз не? ♦Бұлттардың түсі қандай болады? ♦Бұлттар неден тұрады? *(сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен.)* ♦ бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? *(түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар)* ♦ Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) ♦ Шарбы бұлттар неге ұқсайды? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң олардан таныс бейнелерді көруге болады) ♦ Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар) ♦ Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) ♦Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады) **Зерттеу жұмысы** Аспандағы қандай бұлттар екенін анықтау. Бір нәрсеге (өлі және тірі табиғатқа жататын) ұқсайтын бұлттарды табу. **Еңбек** Аланды егу жұмыстарына дайындау; қоқыстарды жинау, сыпыру. *Мақсаты: бірлесе жұмыс*	**жасырады:** Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел) Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды: ♦ Желдің қандай түрлері болады? ♦ Жел неге соғады? Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады. Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды. ♦Барынша қатты желдердің атын ата? *(дауыл, құйын, бұрқасын, боран.)* ♦ Әлсіз желді қалай атайды?(«самал жел» деп атайды) ♦Желдің ізін көруге болады ма? **Зерттеу жұмысы** Компас арқылы желдің бағытын анықтау. Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. **Еңбек** Гүл өсіретін (клумба) аланды дайындау *Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дағдыларын бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.*	қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары ерігген алаңқайлар пайда болады, өгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің еріп бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутоғандардағы мұздар ұзақ уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жоқ, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді. **Зерттеу жұмысы.** Сутоғандағы мұздың қалыңдығын мұз өлшегіш құралмен өлшеу. Тоған бетіндегі мұздың еруін бақылау **Еңбек** Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау. *Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу.*

	табиғатты көркейтуге тәрбиелеу.		*істеуге деген ынталарын қалыптастыру..*		
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: балаларға сурет оқу қызметі бойынша қарындашты дұрыс ұстауға үйрету.	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты:сөздерді дұрыс айтуды үйрету	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Өлең, тақпақтар жаттату	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалармен қарым - қатынаста болуын дағдыландыру	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалардың есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін, балаларға тақпақ жаттату
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап- тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Біздің аулада не өседі?». Мақсаты: ағаштар аттарын есте сақтауларын тиянақтау, аталған жерге тез жетуге, тез ойлауға, тез шешім қабылдауға баулу. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту Мақсаты: доп лақтыруға жаттықтыру. Мақал-мәтел: -Бір тал кессең, он тал ек.	Қимылды ойын. «Бәйге». Мақсаты: нысанаға тез жетуге деген құлшыныстарын, жеңіске деген құштарлықтарын арттыру. Жаттығу ойыны. Қозғалыстарын дамыту Мақсаты: секіргіш жіппен секіруге жаттықтыру.	**Қимылды ойын «Қасқыр қақпан». Мақсаты: ойын ережесін түсініп, шартын сақтап ойнауға, ептілікке, алғырлыққа баулу. Жеке жұмыс Математикалық жаттығулар. Мақсаты: тақ және жұп сандарды санай білу дағдыларын жетілдіру. Халық болжамы. Ерте көктемде найзағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғақ болады.**	Қимылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүгіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лақтыру. Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту. Халық болжамы. Өрмекші бұрышқа тығылса, жел болады.	**Қимылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: — белгі бойынша әрекет етуге үйрету; — ойын шартын сақтап ойнауға баулу; Жаттығу ойыны Ұзындыққа секіру. Мақсаты: ұзындыққа секіруге жаттықтыру.**
Балалардың үйге қайтуы	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы №2 Қарауылкелді орта мектебі
Мектепалды О «а» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі II-апта 08 –12 сәуір 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем гүлдер бағы » Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Біздің аула гүлдері»	Фотосуреттер қарастыру: «Гүлдер,гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атау.	Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Сюжеттік ойындар: «Қош иісті гүлдер» еркін сурет салу. Д/ойын: «Менің сүйікті гүлім»
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 11				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса.	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.	«Табиғатқа қамқор боп» Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық, Әдепті да,тәртіпті боп, Жақсылығын қолдайық.	«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Сөйлеуді дамыту **Міндеті** Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану **Мақсаты** Бала бойындағы шешендік қасиетті, сөздік қорларын дамыту. Педагог балаларға сұрақ қою арқылы ертегі мазмұнын пысықтайды. –Ертегіде нелер жайлы айтылған? –Қасқыр мен Түлкі дос болған ба? –Екеуі жолдан не көрді? –Қасқыр Түлкіге не деді? –Сонда Түлкі не дейді? –Ертегі қақпанға кайсысы түседі? –Түлкі сияқты айлакер, қу болу керек пе? –Ертегі қызық бекен, сендерге ұнады ма? Жалғастырта 3 – 4 баладан сұрап шығады. Дидактикалық ойын: «Түлкінің құйрығын тап». Ойын шарты: балалар қима суреттерден Түлкінің құйрығын тауып көрсетеді.	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру **Мақсаты** сөйлем құру және құрылған сөйлемнің сызбасын құрай алу дағдыларын бекіту. **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** сөйлем құрайды, сызбасын сызады, сөздерге дыбыстық талдау жасайды. **Түсінеді:** сөйлемнің сөзден тұратынын түсінеді. **Қолданады:** тақырыпқа байланысты сөздерді дұрыс қолданады **«Берілген дыбысқа сөз ойла» ойын-жаттығуы** – Мен сендерге қандай да бір дыбысты айтамын, сендер сол дыбыс кездесетін сөздерге мысал келтіресіңдер. Мысалы: -ы- дыбысы сөз басында: ыдыс, ымырт, ынта, Ықылас, ыстық, ырыс, ылғи, ырылдады т.б. -ы- сөз ортасында: маймыл, мамық, жастық, қатық, қымыз, қылыш, қытық, қырғыз, қылқалам, қалжын, қақтығыс, құдық,	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Мақсаты** дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау **Күтілетін нәтиже: Жасайды:** Дыбыстық талдау жасайды, сөйлем құрайды. **Түсінеді:** дыбыстық талдау тәсілін. **Қолданады:** дыбыстарды ажыратады **«Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс анықта» дидактикалық жаттығуы** – Балалар мен сендерге сөздер айтамын, мен айтқан дыбыс сөздің басында болса, қызыл жалаушаны желбіретесіңдер, соңында болса, көк жалаушаны, ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. -р- (ара, арман, арық, рақмет, қарбыз, қырық, рахат, рауғаш, ару, Ардақ, көзілдірік, көрік, көмір, күрес, күрек, рухани, қару, қарыз,	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау **Мақсаты** буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау. **Күтілетін нәтиже:** **Жасайды:** дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға бөледі. **Түсінеді:** сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын. **Қолданады:** дыбыстарды ажыратады **Дидактикалық жаттығуы: «Жуан дауысты сөзден баста»** Педагог қойған сұрақтарға балалар жуан дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек. 1. Қандай көлікпен бардың? (Ұшақпен ұштым т.б.) 2. Сүйікті сусының? (Айран т.б.) 3. Достарыңның аты? (Орал, Ұлпан, Омар, Асқар,	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту **Мақсаты** әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін қалыптастыру Педагог «Мен ғарышкер боламын» өлеңін екінші рет қайталап оқиды. – Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Өлеңді эмоциямен 2-3 рет қайталайды, бірге жаттайды. Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын тәсілді қолданады. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады. Дәптермен жұмыс: 1 Суретте не бейнеленген? Бала нені армандап тұр? Ойыңды ортаға сал. Сенің ғарышкер болғың келе ме? Қандай ғарышкерлерді білесің? 2. Суретті бастырып сыз. Боя. Педагог үзік сызықтарды қосып сыздырып, бояттады

		құйрық, мың, жылқы, жалбыз, қарбыз, қауын, қоңыз т.б. -у- дыбысы кездесетін сөз: тауық, қауын, жауын, бау, тау, уық, уыз, бу, ку, сау т.б.) -ү- дыбысы кездесетін сөз: үтік, үміт, күл, күшік, түтік, күнделік, күн, күш, күнбағыс, күміс, үміт, үзеңгі, күз, түз, түс, үзінді т.б. «Сөзді өлшейміз» дидактикалық жаттығуы – Алақандарыңды үстелге қойыңдар. Сөз айта бастағанда алақанды бір-бірінен алшақтата беріңдер. Егер алақандардың арасы жақын болса, онда сөздің қысқа болғаны, егер алыс болса, онда сөз ұзын болғаны. Мына сөздерді өлшейік: дос, бейбітшілік	қорық, қар, қарақат, қора, сиыр, сырмақ, қоңыр, қарға, қарлығаш, қарт, қырғыз, қырыққабат т.б.); -ә- (әтеш, әткеншек, әңгіме, кәрі, әтір, күнә, Күләш, бәтеңке, бәліш, әріп, Мәлік, Әлімжан, Әмір, тәтті, тәкәпар, тәрелке т.б.); -м- (мақта, мал, мамық, қамыр, монша, моншақ, Әмина, қамзол, қаймақ, тамыр, тамыз, көмір, комбайн, мата, мысық, том, әмір, темір, жемір т.б.). Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сандық» Педагог әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (бота, құлыншақ, аю, мысық, мәшине). Балалар ойыншықтар арқылы бір-бірімен байланысқан сөйлемдер құрап береді. Педагог балалардан сөйлемдегі сөздерді ретімен айтуға тапсырма береді. Мысалы, бірінші сөз – Мәлік, екінші сөз – ботамен, үшінші сөз – ойнады. Сөйлемнің сызбасын сызады	Ынтымақ, Олжас.) 4. Сүйікті ойынның аты қандай? («Асық», «Арқан тартыс» т.б.) **Ойын: «Дұрыс қос»** Педагог тақтаға екі қатарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады. Балаларды бір-бірден тақтаға шақырып, тапсырманы орындатады. 1. Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-қант). 2. Екі буыннан тұрып, төсек-орынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе). 3. Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). Педагог суреттерді дұрыс қосқан балаларды мақтап, оларға жетістікке жету үшін еңбектену керектігін айтады.	

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Мысықтар мен балалар»

БАЛАНЫҢ ТІЛІН ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР Дауыстарын қайтала. Аң біткенмен алысқан Ақырады **арыстан:** **А-а-а-а-а-а** Нәзік дауысы қозының Естіледі алыстан: **Мә-ә-ә-ә-ә** Дөңгелетіп аузыңды, Жіңішкертіп даусыңды, Бұзаумын деп ойла да, Дауысын оның қайтала: **Мө—ө-ө-ө** (Балақай, жан жануарлардың дауыстарын сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей дыбыстардың жіңішке		**Ойын:** ***«Мысықтар мен балалар»*** **Мақсаты:** Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке,алғырлыққа тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңның екінші жағында отырады. Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады.Балалар «кис-кис», деп

айтылатынына зер сал) **Майлыаяқ.** Жайлау толы малды аяп, Күзетіп жүр Майлыаяқ. Жолатпайтын ешкімді, Дауысы алыстан естілді: **(ақырын дауыспен) –р-р-р-р-р-р** «Тамақ жеймін ашпын д»,-деп, «Қорқып иттер қашқын», -еп, Күжірейтіп желкесін Ырылдады қасқыр кеп: **(орташа дауыспен)-р-р-р-р-р-р** «Қорықпаймын сенен»,-деп, «Сазайыңды берем»,-деп, Дірілдетіп қасқырды Айбатын ит асырды: **(қатты дауыспен) –р-р-р-р-р** «Мынау бәле екен»,деп, «Түбіме бұл жетер» деп, Қорқып қасқыр жөнелді, Қайтып келмес ол енді. (Балақай, қасқырдан да қорықпайтын төбет иттердің болатынын сен білесің бе? Өзара екі топқа бөлініңдер де, **қасқыр мен иттер** болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында қатты дауыспен «р» дыбысын созып айтыңдар.)	 	**шақырады.Мысықтар жақындаған да балалар алаңның екінші жағына қашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.**
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет		

	Қоршаған орта **Міндеті** белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, ғаламтор, теледидардың қолданылуын білу **Мақсаты** байланыс құралдарының қызметтері туралы түсініктерін кеңейту. **Күтілетін нәтиже** : • байланыс құралдарын қызметін, оларды ажырата алуға арналған тапсырмаларды орындайды/**жасайды;** • байланыс құралдарының жұмыс істеу ерекшеліктері мен маңызын; компьютердің пайдалы, зиянды жақтары туралы мәліметтерді **түсінеді;** • қазіргі заман технологиясына байланыс қолданыстағы байланыс құралдарын күнделікті өмірде **қолданады.** **Педагог жұмбақтар жасырады** . 1. Бар екен бір терезе ғажап үйде Кино болар терезеден күнде-күнде. 2. Айтқан сөзді сыбырлап осы жерде Естіп алар бір құлақ алыс елде . 3. Жазуы бар ақ парақ қанат қақты, Жеткізеді әлемдегі жаңалықты. Жұмбақтың жауаптары: теледидар, телефон, газет. – Теледидар, телефон, газет байланыс құралдарына жатады. Әлемнің алыс жақын елдерінен жеткізілетін жаңалық, хабарларды таратын құралдар ақпарат құралдары деп аталады.	**Күтілетін нәтижелер** **меңгереді**: заттың орналасуын атауды: жоғары, төмен, оң жақ, сол жақ, орта; графикалық диктантты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды; **түсінеді**: термин мағынасын; заттардың орналасуын; **қолданады**: қоршаған ортада бағдарлана алуды; орналасуының сипаттамасы бойынша белгілі бір затты таба алуды; санауды, санды цифрмен белгілеуді. **«Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны** Педагог ұйымдастырады. Педагог кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (доп, көрсеткіш, фишка және т.с.с.) алған бала мағынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, оң жақ – сол жақ, жоғары – төмен және т.б. Балаларға мағынасы бойынша қарама-қарсы сөздерді айтады. Топтық жұмыс. «Не өзгерді?» ойыны Педагогтың үстелінде бірнеше зат жатыр. Балалар бір-біріне қатысты заттардың қалай орналасқанын есте сақтайды. Содан кейін олар көзін жұмады, осы кезде педагог бір немесе екі заттың орындарын ауыстырады. Балалар көзін ашып, қандай өзгерістер болғанын, заттар бұрын қайда тұрғанын және қазіргі тұрған жерін айтады. Педагог балаларды	**Математика негіздері** **Міндеті:** -қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа **Мақсаты** кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру **Күтілетін нәтижелер** **меңгереді**: заттың орналасуын атауды: жоғары, төмен, оң жақ, сол жақ, орта; графикалық диктантты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды; **түсінеді**: термин мағынасын; заттардың орналасуын; **қолданады**: қоршаған ортада бағдарлана алуды; орналасуының сипаттамасы бойынша белгілі бір затты таба алуды; санауды, санды цифрмен белгілеуді **Топпен жұмыс**: Санамақ арқылы балалар топқа бөлінеді. Балалардың әрқайсысында өрнекті сурет (алаша) бар. **Ойын жаттығуы. «Өз өрнегің туралы айтып бер».** Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауы тиіс. Балалар топтасып жұмыс істейді. Өрнектің элементтері қалай орналасқаны туралы айтады: оң жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төменгі бұрышта –сопақша, оң жақтағы төменгі бұрышта – тіктөртбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.	**Математика негіздері** **Міндеті:** тік және көлбеу таяқшаларды, қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету **Мақсаты** кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру **Күтілетін нәтижелер** **меңгереді**: заттың орналасуын атауды: жоғары, төмен, оң жақ, сол жақ, орта; графикалық диктантты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды; **түсінеді**: термин мағынасын; заттардың орналасуын; **қолданады:** қоршаған ортада бағдарлана алуды; орналасуының сипаттамасы бойынша белгілі бір затты таба алуды; санауды, санды цифрмен белгілеуді Педагог өткен оқу қызметіндегі **«Сиқырлы қозғалыстар» ойынын қайталауды ұсынады.** Ойынды бөлмеде де, далада да өткізуге болады. Еденге ұяшықтарды сызады немесе оларды арқаннан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейді және т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұяшықтарға қояды. Жоғарғы және төменгі жағын шартты түрде белгілейді. Тапсырманы	**Қоршаған орта** **Міндеті** Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту **Мақсаты** Балалардың балықтар, бақалар мен су жәндіктері және олардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту **Күтілетін нәтижелер:** **жасайды**: балықтардың бірнеше түрін атап береді. **түсінеді**: балықтардың мінез-құлқының тіршілік ету ортасына тәуелділігін біледі. **қолданады:** коммуникативтік дағды Балалардан сукоймаларында тіршілік ететін балықтар, бақалар мен жәндіктер туралы қызықты фактілер айтып берулерін өтінеді. Балалар педагогтің жетекші сұрақтарының көмегімен суда балықтар, бақалар мен жәндіктер тұратынын айтады. Балық – суда тіршілік ететін жануар. Оның денесі қабыршақпен қапталған. Олар тек қана суда тіршілік етеді. Балықтар су астында желбезегінің көмегімен тыныстайды. Судағы ауа да ерекше. Суда тіршілік ететін бақалар да, жәндіктер де ондағы ауаны «қауға» әбден үйренген. Ал,

	Балалар, қалай ойлансыңдар, алыс жердегі адамдар бір бірімен қалай хабарласады? – Алыс жердегі адамдар бір-бір-біріне хат жазады, телеграмма жібереді, телефонмен сөйлеседі. – Хатты қалай жібереді? (Педагогпен бірге талқылап, қортынды жасайды). – Пошта арқылы. – Әлемде болып жатқан оқиғаларды қалай білеміз? – Теледидар, радио, газет және интернет арқылы білеміз. – Теледидар, радио, газет, интер	заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, қоян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағында тұр		осы балалардың қолына береді және қалған балалар тексере алатындай етіп тақтаға іліп қояды. Бала маршрутта көрсетілгендей қадамдар жасайды. Егер бала дұрыс қозғалса, бүкіл топ қолын шапалақтайды.	мысалы, жүзгіш қоңыз ауа көбіршіктерін кеуде қуысына салып алып, суға сүңгиді. Суқоймаларын мекендейтіндердің де пайдасы көп. Олар суды тазартады, оның мөлдір болуына ықпал етеді, қурап қалған өсімдіктерді жейді, судың түбін тазалайды.

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырмақпен сылдырлат»

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары **«Жасыру» саусақ ойыны.** **Ойын шарты**: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдырықты жұмады және ашады. Қысқа қарандаш аламыз, жұдырыққа қысып, жасырамыз. Ал енді, келесі қолға жасырамыз. Қарандашты қыса отырып, Алақанды ауыстырамыз. Бұл ойында баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады. **«Салат» саусақ ойыны.** Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді)	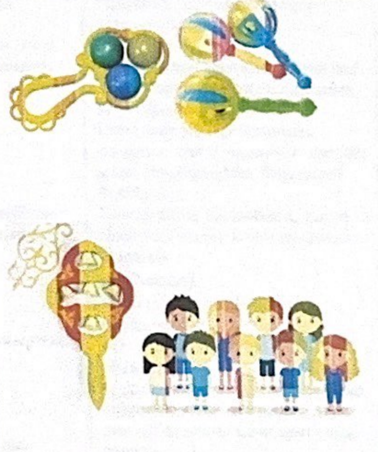	**Ойын: «Сылдырмақпен сылдырлат »** **Мақсаты:** балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. **Ойынның шарты:** 5-6 балалар аланның бір жағында сызықтың ар жағында тұрады. Қарама-қарсы жақта орындықтарда бір бірінен арақашықтығы бірдей болып сылдырмақтар /бал-ң санына сай/ жатады. «1-2-3, жүгіріңдер»- деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлатқан бала жеңіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар қатысады. **Ұсыныс:** Ойынды қиындатуға болады: кедергілерден секіртіп /жіптен, текшелерден, шеңберден өту, т.б./

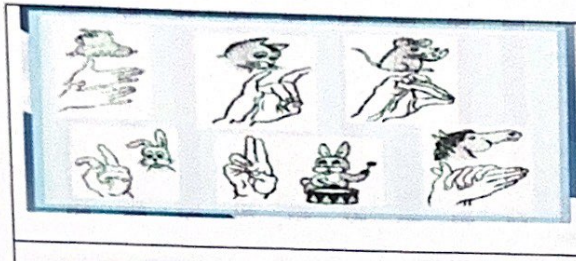					
3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	Қазақ тілі **Міндеті:** -Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту **Мақсаты** мәдениетті, сыпайы сөйлеуге тәрбиелеу. Сюжеттік ойын: «Дүкен» Балалар кезекпен дүкенге келеді. Педагог – сатушы. Диалог үлгісі: – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Кесе беріңізші. – Қандай кесе? – Үлкен, екі жасыл кесе. – Міне, кесе алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз. – Сау болыңыз. Үлгі бойынша балалар кезекпен ойнайды	**Қазақ тілі** **Міндеті -** -Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту **Мақсаты** азық-түліктің қазақша атауларымен таныстыру. **Дидактикалық ойын:** **«Сиқырлы дорба», ішінде** азық түлік (суреттер нан, сүт, май) бар. Сиқырлы дорбада не бар? Балалар дорбадан таныс азық түлікті (нан, сүт, май) атады, атайды. – Сиқырлы дорбаны көрейік, тағы не бар екен. Ол үшін дорбамызды сиқырлайық, дорба туралы жақсы сөздер айтыңдар: Дорба әдемі, дорба жақсы. 1, 2, 3, 4, 5 5, 4, 3, 2, 1 Міне, дорба ашылды! Педагог дорбаның екінші түбінен тағамдарды (суреттерді) алып, жаңа сөздермен таныстырады. Мынау – ет. – Мынау не? – Мынау – ет. – Мынау – жұмыртқа. Жұ-мырт-қа. – Мынау не? – Мынау – жұмыртқа. – Жұмыртқа – тағам. – Жұмыртқа – ... (тағам) – Мынау – ірімшік. І-рім-шік.	**Сөйлеуді дамыту** **Міндеті:** - -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу **Мақсаты** Ғарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту. –Ай мен жұлдыздар әлемін ғарышкерлер зерттейді. Сендер қазақтың ғарышкерлерін білесіңдер ме? –Ғарышкер немен ұшады? –Ғарышкер қандай болу қажет? Педагог Ж.Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» өлеңін мәнерлеп оқып береді. Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын! Ғарышкер мен де боламын, Боламын десем, боламын. Таудай үлкен талабым, Мен бармақтай баламын. Көктің жүзін барлаймын, Үлкен ғалым боламын, Боламын десем, боламын. **(Ж.Смақов)** –Өлеңдегі бала кім болуды армандайды? –Өз арманына жетеді деп ойлайсыңдар ма? –Арманға жету үшін жақсы оқып, спортпен айналысу керек. Яғни көп еңбектенген адам арманына жетеді.	**Көркем әдебиет** **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту **Мақсаты** әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін қалыптастыру Ғарышкер – аспан әлеміне ұшатын адамдар. Ғарышкер ғарышқа зымыранмен ұшады. Оны ғарышкеме деп атайды. Олар ғарышқа ұшып барып, аспан әлемін зерттейді. – Кім ғарышкер болғысы келеді? – Қандай ғарышкерлерді білесіңдер? Слайдтан қазақстандық ғарышкерлерді көрсетеді, атайды. – Бүгін біз ақын Жақан Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Педагог өлеңді оқып, мазмұнын түсіндіреді, жаттатады. Мен ғарышкер боламын Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Міндеті:** - балалардың ұлу туралы білімдерін жетілдіру – Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік - катпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды кию - Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу **Мақсаты**-ұлудың суретін салу,мүсіндеуужапсыру,құрастыру **Топтық жұмыс**

	– Мынау не? – Мынау – ірімшік. – Ірімшік дәмді. – Ірімшік дәмді ме? – Ірімшік дәмді. – Ірімшік – тағам. – Ірімшік не? – Ірімшік – тағам. – Мынау – кант. – Мынау не? – Мынау – кант.	–Ал сендер өскенде кім болуды армандайсыңдар? –Ол үшін сендер көп білім алып, оқуларың керек. –Ал «Оқу – инемен құдық қазғандай». Педагог мақалды жаттап алуды ұсынады.	!	

Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Көжектер» ойыны.

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары
«Кірпі» жаттығуы
Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)
Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).
Кіріп кетсе қолыңа,
Өкпелеме жарайма!
Қолдың саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.
Мақсаты : қол саусақтарының күрделі үйлесімді қимылдарын дамыту.
А) Алақанды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші оң, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталайды.
Б) Алақандар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.
В) Балалар сұқ және ортаңғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүгіп, қайтадан қалпына келтіреді., бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.
Г) Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тура солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.

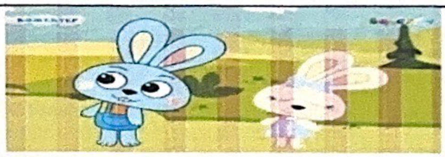

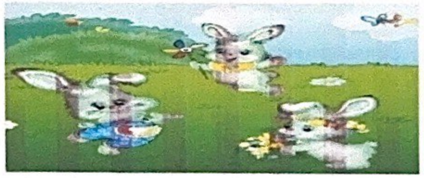

Ойын: «Көжектер»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.
Шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала "түлкі" болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Дене шынықтыру **Міндеті:** - 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты	**Музыка** **Міндеті:** - Жаңалықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету	**Дене шынықтыру** **Міндеті:**. Допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынан асыра лақтыру	**Дене шынықтыру** **Міндеті:** - Допты екі қолымен заттардың арасымен	**Музыка** **Міндеті** -- Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұнын

	лақтыру Мақсаты Керілген баудың биіктігіне байланысты денені жинақтап жұмырлаудың түрлі тактикаларын қолдана білуін қалыптастыру «Желпуіш саламыз» Шаңғының ұшын 180айнала қозғалып, бұрылады. «Тоннель». Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астымен өткенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек. Балалардың қажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауын қадағалау керек	**Мақсаты** : Жаңалықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету. Музыка тыңдау: «Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова) Ән айту: «Қайырлы таң» (Е. Өміров) «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова) Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)	Мақсаты - 40-30-20 см биіктіктегі арқандардың астынан өту, 20-30 см биіктіктегі арқанның үстінен секіріп өтудегі жоғары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету. Балалар залда бытырап жүреді. Бастаушының нұсқауларын бұлжытпай орындайды. Егер «жер» - десе қолдарын төмен түсіреді, егер «су» - десе қолдарын алға созып, суда малтаған сынай көрсетеді, «ауа» - десе құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе қолдарын созып, алға, артқа айналдыра бастайды.	(арақашықтығы 4 метр) жүргізу Мақсаты 40-30-20 см биіктіктегі арқандардың астынан өту, 20-30 см биіктіктегі арқанның үстінен секіріп өтудегі жоғары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету. 40-30-20 см биіктіктегі арқанның астынан өту. Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілі таңдалады. Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілін таңдай отырып, барлық білім-біліктерін қолдануға тырысады. Арқанды іліп кетпес үшін өз қимылын қадағалап, мүмкіндігінше жұмырланады. (3 рет).	элементтерімен байланыстыру **Мақсаты** Жаңалықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету.. Музыка тыңдау: «Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова) Ән айту: «Қайырлы таң» (Е. Өміров) «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова) Билер: «Қоян биі» (В. Питерцев) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №8** **Бақылау: Топырақты бақылау** ***Мақсаты:*** *торф топырағының қыртысымен таныстыру .* ***Бақылау барысы***	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №9** **Бақылау: Сутоғанды бақылау** ***Мақсаты***: *мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.*	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №10** **Бақылау: Желді бақылау** ***Мақсаты:*** *- жел туралы түсініктерін бекіту;* *- жел түрлерін есте*	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №11** **Бақылау: Тастарды бақылау** ***Мақсаты***: *тастардың әртүрлілігімен және*	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №12** **Бақылау: Ұшып келген құстарды бақылау** ***Мақсаты***: *көктем құстары жайлы білімдерін бекіту. Құстарға деген қамқорлыққа тәрбиелеу.*

	Біздің айналамызда шалшық көп. Ал, шалшықтар торфқа (шымтезек) бай болады. Торф-бұл әрі тыңайтқыш, әрі отын.ол қатты қызған кезде тез тұтанады. Торф дымқыл, жабысқақ көктемде ылғал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар өткізеді, егер ылғал торф үстімен өтсең, ол аяқкиіміңе жабысып қалады. Сондықтан да бұндай соқпақпен (жолмен(жүрмеген дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және ағаш түптеріне тыңайтқыш ретінде қосады.. **Зерттеу жұмысы** Торфтың құрғақ және ылғал кесектерін салыстыру. Құммен торфты салыстыру; Жер қыртысы қай жерде тез кебеді. **Еңбек** Ағаш түптері мен атызға торф тасу. *Мақсаты: торфтың пайдалы қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.*	***Бақылау барысы*** Күн өткен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары еріген алаңқайлар пайда болады, әгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутоғандардағы мұздар ұзақ уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жоқ, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді. **Зерттеу жұмысы.** Сутоғандағы мұздың қалыңдығын мұз өлшегіш құралмен өлшеу. Тоған бетіндегі мұздың еруін бақылау **Еңбек** Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау. *Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу.*	*сақтау.* ***Бақылау барысы*** Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады: Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел) Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды: ♦ Желдің қандай түрлері болады? ♦ Жел неге соғады? Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады. Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы бұрынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды. ♦Барынша қатты желдердің атын ата? *(дауыл, құйын, бұрқасын, боран.)* ♦ Әлсіз желді қалай атайды?(«самал жел» деп атайды) ♦Желдің ізін көруге болады ма? **Зерттеу жұмысы** Компас арқылы желдің бағытын анықтау. Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. **Еңбек** Гүл өсіретін (клумба) алаңды дайындау *Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дағдыларын*	*олардың қасиеттерімен таныстыру.* ***Бақылау барысы*** Балабақша ауласындағы сейіл алаңындағы бір ағаштың түбіне әртүрлі тастар салынған қапшықты тығу. Қапшық тығылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әңгіме өткізу. Тастар әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдасы өте көп. Сұрақтар: *Тастардың қандай түрлерін білесіңдер? *Асыл тастарды не үшін пайдаланады? *Жәй тастарды қай жерде, не үшін пайдаланады? *Гранит, мрамор тастарды көрген жерлерің бар ма, оларды не үшін пайдаланады? Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді. *Балабақша ауласында, ғимарат құрлысында тастар бар ма? **Зерттеу жұмысы** Балабақша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастарды тауып, жинау. **Еңбек** Ұжымдық жұмыс, балабақша аумағын тазалау. *Мақсаты:ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге,бастаған істі*	***Бақылау барысы*** ***Көркем сөз «Ұя» Қ.Баянбаев*** Ұя жасап тақтайдан, Талға апарып байладым. Жыл құсының шаттанған, Күттім қашан сайрауын. Сол ұяны талдағы, Қараторғай мекендеп, Күні бойы сайрады, Жылы пәтер екен деп. Балаларға сұрақтар: *Балалар сендер қандай құстарды білесіңдер? *Жыл құстары деп неге айтамыз? *Құстар неге жылы жаққа ұшып кетеді? *Құстар туған жеріне қай уақытта ұшып келеді? *Ауламызға ұшып келген құстарға қандай қамқорлық жасау керек деп ойлайсыңдар? **Дидактикалық тапсырма:** Құстарды топқа бөл. Мақсаты: құстар суреттерін қыстап қалатын құстар және жыл құстары тобына бөліп, ұяларға орналастыру. **Еңбек:** Гүл егетін орынды тазалап, гүл отырғызуға дайындау. *Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге деген құштарлықтарын арттыру.*

			бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.	*аяқтауға, біткен іске қуануға тәрбиелеу.*	
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** Сөйлеуді дамытудан **Мақсаты:** тілдің грамматикалық құрылымы бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	**Жаттығуы:** «Дұрыс, бұрыс» **Мақсаты:** Тәрбиеші . сөйлемдер айтады. Балалар дұрыс болса «дұрыс» деп, дұрыс емес болса «дұрыс емес» деп жауап береді.	**Музыкалық -ырғақтық жаттығулар.** Биік музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқынды таныс дене жаттығуларын орындату.	**ойын:**Көктем мезгілі туралы әңгімелесу. **Мақсаты:** Қарапайым сұрақтарға жауап береді.	**Жеке баламен жұмыс:** Сөйлеуді дамытудан Дәрумендер сөзін дұрыс айтуға үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап- тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Аққу-қаздар». Мақсаты: берілген кеңістікте белгі бойынша қашқандарды қуып жету, ойын шартын сақтау. Жаттығу ойыны Секіргіш жіппен жаттығу ойындары. Мақсаты: секіргіш жіпті алға, кері айналдыра отырып секіруге үйрету. Мақал-мәтел: Жері байдың-елі бай. Қара жерге де, қамқорлық керек.	Қимылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: — белгі бойынша әрекет етуге үйрету; — ойын шартын сақтап ойнауға баулу; Жаттығу ойыны Ұзындыққа секіру. Мақсаты: ұзындыққа секіруге жаттықтыру.	**Қимылды ойын «Кім жылдам?».** **Мақсаты: жүгіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту.** **Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лақтыру.** **Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту.** **Халық болжамы.** **Өрмекші бұрышқа тығылса, жел болады.**	Қимылды ойын. «Бәйге». Мақсаты: нысанаға тез жетуге деген құлшыныстарын, жеңіске деген құштарлықтарын арттыру. Жаттығу ойыны. Қозғалыстарын дамыту Мақсаты: секіргіш жіппен секіруге жаттықтыру.	**Қимылды ойын: «Ұшты ұшты».** **Мақсаты: зейіндерін дамыту, байқампаздыққа, тез ойлап, тез шешім қабылдауға үйрету.** **Жеке жұмыс** **Жаңылтпаштар жаттау:** **Үйір, үйір үйректі,** **Қаз маңғаз,** **Үйірге кім үйретті? Маңғаз қаз.** **Үйір, үйір үйректі,** **Әр кез маңғаз,** **Үйірге өзім үйреттім.** **Қаз маңғаз.** **Мақсаты: сөздік қорларын байыту.** **Тыйым сөздер:** **Құс ұясын бұзба.** **Құсқа тас атпа.** **Құс жұмыртқасын сындырма.**
Балалардың үйге	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-	***Ата –аналарға кеңес*** - үйдегі жағдайда баланың	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық

қайтуы	жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.